NN 4/2021 (15.1.2021.), Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2021. godini

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 4. stavka 5. Zakona o vatrogastvu (»Narodne novine«, broj 125/19.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 14. siječnja 2021. donijela

PROGRAM

AKTIVNOSTI U PROVEDBI POSEBNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA OD INTERESA ZA REPUBLIKU HRVATSKU U 2021. GODINI

I. UVOD

Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2021. godini (u daljnjem tekstu: Program aktivnosti) temeljni je izvršni dokument koordinacije i provedbe godišnjih aktivnosti ministarstava, tijela državne uprave, javnih ustanova, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, udruga građana te drugih organizacija i tijela uključenih u provedbu mjera zaštite od požara.

Program aktivnosti izrađen je temeljem raščlambe podataka iz zaprimljenih izvješća o provedbi zadataka tijekom prethodnih godina i podataka o stanju utvrđenom inspekcijskim nadzorom te nalaže, navodi, potiče i organizira dodatne mjere i aktivnosti u svrhu pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u intenziviranju mjera zaštite od požara tijekom 2021. na cijelom teritoriju Republike Hrvatske.

Program aktivnosti dopunjen je i prijedlozima kratkoročnih mjera temeljenih na zaključcima održane završne analize požarne sezone 2020. u Republici Hrvatskoj.

Hrvatska vatrogasna zajednica nadležna je za izradu, upućivanje u postupak donošenja, izvršenje, koordiniranje, praćenje, usklađivanje i usmjeravanje svih aktivnosti vezanih uz provedbu ovoga Programa.

Vatrogasni stožer Hrvatske vatrogasne zajednice sudjeluje u pripremi i provedbi Programa aktivnosti, a vatrogasne zajednice županije i Grada Zagreba te vatrogasne zajednice grada, područja odnosno općine, pripremaju i provode zadaće iz Programa aktivnosti.

Operativne vatrogasne postrojbe i snage koje izravno djeluju na požarima, priobalnog i kontinentalnog dijela Republike Hrvatske su:

A. javne vatrogasne postrojbe

B. postrojba dobrovoljnoga vatrogasnog društva

C. intervencijska vatrogasna postrojba

D. protupožarne namjenski organizirane snage Oružanih snaga Republike Hrvatske, Ministarstva obrane (za intervencije iz zraka, na tlu i s mora)

E. vatrogasne postrojbe u gospodarstvu (profesionalne i dobrovoljne)

F. vatrogasna postrojba vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba

G. sezonski zaposleni vatrogasci i profesionalni vatrogasci s područja gdje postoji potreba za uključivanjem (sezonski domicilni vatrogasci)

H. pripadnici motriteljsko-dojavne službe, interventne skupine radnika te ostale osobe osposobljene za gašenje požara.

Popunjavanje vatrogasnih postrojbi (profesionalnih i dobrovoljnih) s područja priobalja koje prve izlaze na intervencije gašenja požara, obavlja se (temeljem zahtjeva vatrogasnih zajednica županija i odobrenja glavnog vatrogasnog zapovjednika), na sljedeći način:

a. planskom ispomoći (dislokacije), većinom iz kontinentalnih vatrogasnih postrojbi Republike Hrvatske

b. angažiranjem sezonskih vatrogasaca uz refundaciju sukladno točki 49.a)

c. angažiranjem (zapošljavanje) domicilnih profesionalnih vatrogasaca

d. izvanrednom ispomoći (dislokacije) kod velikih požara (iz okolnih i/ili svih županija/Grada Zagreba u Republici Hrvatskoj).

Hrvatska vatrogasna zajednica posebno će skrbiti o provedbi Projekata dodatne zaštite otoka i drugih područja, organizirati i pružati izravnu pomoć ugroženim lokacijama, sukladno donesenoj procjeni ugroženosti, Vatrogasnom planu i Operativnom planu zaštite od požara, dodatnim prosudbama potreba i odluci glavnog vatrogasnog zapovjednika.

Realizacija Programa aktivnosti provodi se kontinuirano tijekom cijele godine s posebnom pozornošću u vrijeme glavnog napora požarne opasnosti, koje u pravilu traje od 1. lipnja do 30. rujna, koristeći osigurana financijska sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske, sredstva nadležnih javnih ustanova, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, vatrogasnih organizacija, ostalih udruga građana te drugih organizacija i tijela, a koja su osigurana za njihove redovne djelatnosti.

Svrha i cilj Programa aktivnosti

Program aktivnosti je izvršni dokument za učinkovito preventivno i operativno (kurativno) djelovanje u cilju smanjenja broja požara raslinja na otvorenom prostoru, smanjenja štete i broja ljudskih žrtava, opožarenih površina, zaštite kritične infrastrukture, povećanja sigurnosti stanovništva, turista i zaštite njihove imovine.

Cilj će se postići odgovarajućim poduzimanjem širokog raspona preventivnih mjera (šumarskih, agronomskih, organizacijskih, promidžbenih, inspekcijskih) za sprječavanje nastanka požara (a time i smanjenje broja požara) i razvojem odgovarajućih elemenata (u ljudstvu, tehnici i opremi) operativnih snaga za gašenje požara. Zajedničkim djelovanjem i provedbom preventivnih i operativnih mjera u konačnici će se utjecati na smanjenje broja požara te spriječiti i umanjiti narušavanje biološke i krajobrazne raznolikosti i podržati trajno održivi razvoj ekosustava.

Program aktivnosti je usklađen sa Zakonom o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (»Narodne novine«, broj 127/19.) i s načelima, osnovnim ciljevima, prioritetima i mjerama utvrđenim u Strategiji prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. (»Narodne novine«, broj 46/20.).

Program aktivnosti sadrži kratkoročne mjere, a njihovo ostvarivanje bit će sustavno i kontinuirano praćeno. Temeljem praćenja ostvarenja, odnosno evaluacije Programa aktivnosti, predlagat će se njegove izmjene i dopune.

Program aktivnosti podijeljen je na sljedeće cjeline:

I. Uvod

II. Opis osnovnih uvodnih i završnih aktivnosti u provedbi Programa aktivnosti

III. Opće i normativne pretpostavke u zaštiti od požara

IV. Planske, preventivne, operativne i nadzorne aktivnosti subjekata Programa aktivnosti u pripremi požarne sezone u svrhu smanjenja opasnosti od nastanka i širenja požara

V. Razvoj i uvođenje novih sustava, tehnika i tehnologija u zaštiti od požara i vatrogastvu

VI. Planske i operativne aktivnosti utvrđene Državnim planom angažiranja vatrogasnih i ostalih operativnih snaga koje sudjeluju u gašenju požara

VII. Financiranje provedbe aktivnosti iz Programa aktivnosti.

II. OPIS OSNOVNIH UVODNIH I ZAVRŠNIH AKTIVNOSTI U PROVEDBI PROGRAMA AKTIVNOSTI

Svi subjekti – izvršitelji i sudionici

1. Svi subjekti Programa aktivnosti obvezni su provoditi svoje zadaće kontinuirano tijekom cijele godine na području svoje nadležnosti, odnosno cijele Republike Hrvatske i time su dužni dati svoj doprinos u provedbi preventivnih i operativnih (kurativnih) mjera zaštite od požara.

2. Svi subjekti provedbe zadataka obvezni su odmah po objavi Programa aktivnosti u »Narodnim novinama«, dostaviti Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici, a neposredni izvršitelji zadataka i teritorijalno nadležnom vatrogasnom zapovjedništvu županije/Grada Zagreba i županijskom Stožeru civilne zaštite putem županijskog vatrogasnog zapovjednika, ime i prezime, funkciju, broj telefona i ostale potrebne podatke kontakt osoba za koordinaciju i praćenje provođenja mjera i aktivnosti.

3. Hrvatska vatrogasna zajednica organizirat će i održavati radne sastanke sa svim izvršiteljima i sudionicima u provedbi zadataka Programa aktivnosti prije, tijekom – po potrebi i po završetku požarne sezone. Na sastancima će se razmotriti tijek provedbe zadataka, raspraviti plan daljnjih aktivnosti, a po završetku sezone analizirat će se provedene zadaće Programa aktivnosti.

4. Svi izvršitelji zadataka iz ovoga Programa aktivnosti dužni su izvješća o provedbi svojih pripremnih i drugih aktivnosti dostaviti Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici, a jedinice lokalne i područne samouprave samo teritorijalno nadležnoj vatrogasnoj zajednici županije/Grada Zagreba i područnom uredu civilne zaštite najkasnije do 11. lipnja 2021.

5. a) Sažeto izvješće o svim obavljenim aktivnostima iz ovoga Programa aktivnosti svi izvršitelji i sudionici u provedbi zadataka (izuzev jedinica lokalne i područne samouprave), obvezni su za potrebe provedbe analize i prijedloga novog Programa aktivnosti za 2022. godinu, dostaviti Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici najkasnije do 15. listopada 2021.

b) Svi izvršitelji i sudionici u provedbi zadataka obvezni su završno izvješće o svim obavljenim aktivnostima iz ovoga Programa aktivnosti, s financijskim izvješćem o utrošenim vlastitim sredstvima i sredstvima korištenim iz državnog proračuna Republike Hrvatske kao i planiranim financijskim sredstvima za 2021. godinu, dostaviti Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici, a jedinice lokalne i područne samouprave samo teritorijalno nadležnoj vatrogasnoj zajednici županije/Grada Zagreba i područnom uredu civilne zaštite najkasnije do
15. siječnja 2022.

c) Hrvatska vatrogasna zajednica izradit će i dostaviti Vladi Republike Hrvatske Izvješće o realizaciji Programa aktivnosti do
1. ožujka 2022.

Izvršitelj zadatka:	Hrvatska vatrogasna zajednica
Sudionici:	svi subjekti provedbe zadataka
Rok za dostavu podataka:	odmah po objavi Programa aktivnosti
Rok za organizaciju I. sastanka:	19. ožujka 2021.
Rok subjektima za dostavu 1. izvješća:	11. lipnja 2021.
Rok za organizaciju II. sastanka:	18. lipnja 2021.
Rok za dostavu sažetog izvješća	15. listopada 2021.
Rok za organizaciju III. sastanka:	29. listopada 2021.
Rok za dostavu izvješća o obavljenim aktivnostima:	15. siječnja 2022.
Rok za dostavu Konačnog izvješća VRH:	1. ožujka 2022.

III. OPĆE I NORMATIVNE PRETPOSTAVKE U ZAŠTITI OD POŽARA

Čelnici jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave

6. a) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne su, temeljem iskustava iz protekle požarne sezone, izvršiti usklađivanje svih podataka i odrednica iz važećih planova zaštite od požara.

b) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave putem vatrogasnih zajednica županija/Grada Zagreba i vatrogasnih zajednica jedinica lokalne samouprave, obvezne su organizirati sastanke-sjednice Stožera civilne zaštite i vatrogasnih zapovjedništava, tematski vezano uz pripremu požarne sezone u 2021., na kojima je potrebno:

1) razmotriti stanje zaštite od požara na području za koje su nadležni i usvojiti Plan aktivnosti za ovogodišnju požarnu sezonu

2) razmotriti, razraditi i usvojiti projekciju korištenja Financijskim planom osiguranih sredstava za provođenje zadataka tijekom požarne sezone. Posebnu pozornost usmjeriti na osiguranje financijskih sredstva za podmirenje troškova angažiranja vatrogasaca i upućivanja na plansku i eventualnu izvanrednu dislokaciju iz kontinentalnog dijela, odnosno prihvata, boravka i angažiranja dodatnih sezonskih vatrogasaca, opreme i tehnike na priobalnom dijelu Republike Hrvatske. Projekcije korištenja sredstava za tu namjenu dostaviti Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici

3) predložiti usvajanje Plana operativne provedbe Programa aktivnosti na tom području

4) predložiti usvajanje Plana aktivnog uključenja svih subjekata zaštite od požara na tom području vodeći računa o uskladbi s Planom angažiranja vatrogasnih snaga na području županije/Grada Zagreba (vatrogasne snage samo su dio resursa – subjekata zaštite od požara)

5) predložiti potrebne radnje i odrediti pogodne lokalitete i prostore radi uspostave odgovarajućih zapovjednih mjesta za koordinaciju gašenja požara sukladno odredbama Plana intervencija kod velikih požara otvorenoga prostora na teritoriju Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 25/01.), a izvješće o istome dostaviti Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici. Za tehničku-taktičku i logističku potporu vođenju vatrogasnih intervencija državne razine putem uspostave baze operacija za vatrogasne snage koje sudjeluju u intervenciji u pretpostavljenom trajanju od nekoliko dana planirati Državne intervencijske postrojbe civilne zaštite

6) razmotriti i po potrebi dodatno razraditi provođenje postupanja za uključivanje osoba s posebnim ovlastima kod izvanrednih događaja, a radi poduzimanja mjera i radnji iz svoje nadležnosti i Stožera civilne zaštite u slučaju kada je zbog razmjera opasnosti od požara na otvorenom prostoru potrebno proglasiti veliku nesreću ili katastrofu sukladno odredbama Pravilnika o sastavu stožera, načinu rada te uvjetima za imenovanje načelnika, zamjenika načelnika i članova stožera civilne zaštite (»Narodne novine«, br. 126/19. i 17/20.)

7) izvješća (zapisnici) sa svakog održanog županijskog vatrogasnog zapovjedništva/Grada Zagreba obvezno se dostavljaju Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici

8) izvješća (zapisnici) i radni materijali sa svakog održanog Stožera civilne zaštite jedinice lokalne samouprave obavezno se dostavljaju nadležnoj vatrogasnoj zajednici županije/Grada Zagreba i područnom uredu civilne zaštite.

Izvršitelji zadatka:	župan, gradonačelnik, općinski načelnik
Sudionici:	Hrvatska vatrogasna zajednica Vatrogasne zajednice županija/Grada Zagreba Ministarstvo unutarnjih poslova područni uredi civilne zaštite
Rok:	1. ožujka 2021.

7. a) Sukladno članku 44. stavcima 1., 2. i 4. Zakona o šumama (»Narodne novine«, br. 68/18., 115/18., 98/19., 32/20. i 145/20.) Hrvatske šume d.o.o. kao javni šumoposjednik, pravna osoba sa statusom javne ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska i njezine znanstveno-nastavne sastavnice, koje svoju znanstveno-nastavnu djelatnost i znanstvenoistraživački rad obavljaju iz područja šumarstva, i pravna osoba čiji je osnivač i vlasnik jedinica lokalne samouprave, a kojoj je odlukom Vlade Republike Hrvatske povjereno gospodarenje (u daljnjem tekstu: Ustanova i Pravna osoba) određene člankom 14. stavkom 2. Zakona o šumama, dužne su osigurati zaštitu šuma i šumskih zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske te provoditi šumski red, dok šumski red u šumama privatnih šumoposjednika provode privatni šumoposjednici. Pravne osobe koje temeljem posebnih propisa gospodare i upravljaju šumama i šumskim zemljištima, šumoposjednici, kao i ovlaštenici drugih stvarnih prava na šumama i šumskim zemljištima, županije, gradovi i općine sukladno članku 20. stavcima 1., 2. i 3. Pravilnika o zaštiti šuma od požara (»Narodne novine«, broj 33/14.), moraju planirati i provoditi propisane preventivno-uzgojne radove u cilju smanjenja opasnosti od nastanka i brzog širenja šumskih požara i ranog otkrivanja i dojave šumskog požara te pravovremenog djelovanja u gašenju šumskog požara. Pravne osobe, županije, gradovi i općine dužni su dostaviti godišnje planove ili planove zaštite od požara teritorijalno nadležnoj vatrogasnoj zajednici županija/Grada Zagreba, a informaciju o provedenome dostaviti Ministarstvu unutarnjih poslova i Državnom inspektoratu iz nadležnosti poslova šumarstva.

b) Sukladno članku 19. Zakona o šumama, šumoposjednici su dužni sanirati opožarene površine u roku od dvije godine, ako taj rok nije utvrđen šumskogospodarskim planom.

c) Sva općinska, gradska vijeća i Gradska skupština Grada Zagreba, sukladno članku 12. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (»Narodne novine«, br. 20/18., 115/18. i 98/19.), obvezna su propisati potrebne mjere za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina i provesti ih u dijelu koji se odnosi na zaštitu od požara.

d) Izvješća o provedenim propisanim mjerama temeljem gore navedenih propisa navedeni subjekti dužni su dostaviti teritorijalno nadležnoj vatrogasnoj zajednici županije/Grada Zagreba i područnom uredu civilne zaštite.

e) Nadležna tijela jedinica lokalne samouprave sustavno će pratiti i nadzirati stanja odlagališta otpada na svom području i trajno poduzimati mjere za sanaciju nekontroliranih »divljih« odlagališta.

f) Inspekcija zaštite okoliša Državnog inspektorata u suradnji s inspekcijama Ministarstva unutarnjih poslova – Ravnateljstva civilne zaštite i vatrogasnom zajednicom županija/Grada Zagreba osobito za područje priobalja, planirat će, organizirati i izvršiti pojačani nadzor i pregled odlagališta otpada na kojima se kontrolirano odlaže komunalni otpad.

g) Posebna pozornost usmjerit će se na provedbu mjera uređenja lokacija odlagališta otpada određenih posebnim propisima, odnosno trajno poduzimanje odgovarajućih mjera u smislu uređenja, osiguravanja, čuvanja ili zabrane korištenja odlagališta i ostale mjere za sanaciju nekontroliranih »divljih« odlagališta.

h) Jedinice lokalne samouprave (nadležna javna i komunalna poduzeća), stručne službe područne (regionalne) samouprave zajedno i s drugim tijelima, obvezne su održavati međusobne stalne kontakte, provoditi međusobno informiranje o utvrđenim činjenicama te zatražiti potrebna postupanja posebno u segmentu prometa (pojačana kontrola parkiranih vozila zbog osiguranja nesmetanog pristupa hidrantima, kontrola označenih vatrogasnih pristupa i osiguravanje pristupa vatrogasnih vozila, vatrogasnih postrojbi na otoke, itd.). Kroz sva lokalna javna glasila (novine, radio postaje, televizija, društvene mreže, Internet) moraju raditi na informiranju javnosti raznim upozorenjima i obavijestima i zajedno s nadležnim inspektoratom Ministarstva unutarnjih poslova – Sektor za inspekcijske poslove – Ravnateljstva civilne zaštite dužni su dogovarati prioritete, razraditi planove, dogovoriti radnje i postupanja sukladno trenutnom stanju na terenu i stupnju opasnosti od nastanka i širenja požara.

i) U cilju primjene Zakona o šumama, Zakona o poljoprivrednom zemljištu, Zakona o komunalnom gospodarstvu (»Narodne novine«, br. 68/18., 110/18. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20.) i Zakona o zaštiti od požara, u jedinicama lokalne samouprave po pitanju zaštite od požara, odnosno održavanja poljoprivrednih rudina i reguliranja jedinstvenog pristupa mjerama zaštite od požara, potrebno je do početka glavnog napora požarne opasnosti 1. lipnja

provesti međuresornu koordinaciju svih nadležnih ministarstava i predstavnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te do kraja 2021. propisati postupovnik za usuglašavanje, donošenje i nadzor ovih mjera, a posebno za upoznavanje stanovništva s istima.

Izvršitelji zadatka:	Hrvatske šume d.o.o. župan, gradonačelnik, općinski načelnik Državni inspektorat Ministarstvo unutarnjih poslova Ministarstvo poljoprivrede Udruga gradova Hrvatska zajednica općina Hrvatska zajednica županija
Sudionici:	Hrvatska vatrogasna zajednica Vatrogasne zajednice županija/Grada Zagreba područni uredi civilne zaštite
Rok provedbe:	1. ožujka 2021.
Rok za nadzor i dostavu izvješća:	21. svibnja 2021.

8. a) Jedinice lokalne samouprave, javne ustanove nacionalnih parkova i Hrvatske šume d.o.o. dužni su ažurirati, odnosno izraditi planove motrenja, čuvanja i ophodnje te provoditi propisane mjere zaštite od požara na ugroženim prostorima, građevinama i prostorima uz pružne i cestovne pravce za područje svoje odgovornosti. Osobitu pozornost navedeni subjekti dužni su usmjeriti na održavanje pristupnih putova za interventna vozila prema kritičnoj infrastrukturi (prugama, autocestama, elektroenergetskim postrojenjima, crpilištima vode, šumama, plinovodima, naftovodima, dalekovodima i slično).

b) Jedinice lokalne samouprave obvezne su, sukladno izrađenom Planu motriteljsko-dojavne službe, u svim gradovima odnosno općinama na jadranskom području prije i tijekom turističke sezone te na žitorodnim područjima pred žetvenu sezonu kao i ostalim ugroženim područjima, ustrojiti i opremiti potrebnom opremom izvidničko-preventivne ophodnje. Ophodnje će na licu mjesta poduzimati mjere za uklanjanje potencijalnih izvora opasnosti i pravovremeno otkrivati, javljati i gasiti požar u samom začetku. Radi usklađivanja plana ophodnji na području županije i aktivnosti, jedinice lokalne samouprave obvezno će uključivati vatrogasne zajednice županija/Grada Zagreba.

c) Obveznici donošenja planova motriteljsko-dojavne službe (gradovi, općine, Hrvatske šume d.o.o. i javne ustanove nacionalnih parkova) obvezni su dostaviti svoje planove teritorijalno nadležnim županijama/Gradu Zagrebu i vatrogasnim zajednicama županije/Grada Zagreba koje će iste objediniti i uskladiti. Konačni županijski plan motriteljsko-dojavne službe, izvidničko-preventivnih ophodnji i popis građevina i površina koje su planom čuvanja predviđene za čuvanje, vatrogasne zajednice županija/Grad Zagreb dužne su dostaviti Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici najkasnije do roka predviđenog za provedbu ove točke.

d) Financijska sredstva za izradu planova motriteljsko-dojavne službe osiguravaju pravne osobe koje su vlasnici ili korisnici površine ili građevine kojima upravljaju.

e) Financijska sredstva za izradu planova motriteljsko-dojavne službe za prostore u svom vlasništvu, odnosno vlasništvu fizičkih osoba osiguravaju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

f) Izrađene planove s prikazom pristupnih putova za interventna vozila, planove motrenja, čuvanja i ophodnje kao i sve ostale propisane mjere, gore navedeni subjekti obvezni su dostaviti teritorijalno nadležnoj vatrogasnoj zajednici županije/Grada Zagreba i područnom uredu civilne zaštite.

Izvršitelji zadatka:	gradonačelnik, općinski načelnik, župan Javne ustanove nacionalnih parkova Hrvatske šume d.o.o.
Sudionici:	Državni inspektorat Ministarstvo unutarnjih poslova Vatrogasne zajednice županija/Grada Zagreba područni uredi civilne zaštite
Rok provedbe za jedinice lokalne samouprave:	30. ožujka 2021.
Rok provedbe za jedinice područne samouprave:	15. travnja 2021.
Rok provedbe za vatrogasne zajednice županija/Grada Zagreba:	1. lipnja 2021.
Rok za nadzor:	1. lipnja 2021.